

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D2/1/A.F.K.-01/05 (Devralma)
Karar Sayısı : 01-48/486-121
Karar Tarihi : 8.10.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU
Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK,
Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER,
Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER : Alper Fevzi KARA, Ali ARIÖZ

**C- BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Schneider Electric SA
- Legrand SA
Vekilleri: Av. Nilüfer MÜLDÜR, Av. Ömür YARSUVAT
Hacı Adil Sk. No:44 2. Levent - İstanbul

D- TARAFLAR

: - Schneider Electric SA
43-45 Boulevard Franklin Roosevelt 92500
Rueil-Malmaison Fransa
- Legrand SA
128, Avenue Marechal de Lattre-de-Tassigny - BP 523
87045 Limoges Cedex Fransa

E- DOSYA KONUSU: Legrand SA (Legrand)'nın tüm hisselerinin Schneider Electric SA (Schneider) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 6.8.2001 tarih, 3283 ve 11.9.2001 tarih, 3889 sayılar ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 14.9.2001 tarih, D2/1/A.F.K.-01/05 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 1.10.2001 tarih, REK.0.06.00.00/79 sayılı Başkanlık önergesi ile 01-48 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, yapılan inceleme sonucunda ilgili pazarda bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azalmasının söz konusu

olmadığı anlaşıldığından inceleme konusu devralma işlemine izin verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. Ürün Pazarı

Her ne kadar bildirim formunda ciro ve pazar payı bilgileri alt pazarlar halinde sınıflandırılarak verilmişse de sözü edilen pazarları birbirinden kesin çizgilerle ayırmak mümkün değildir. Sektörde faaliyet gösteren firmalar bütün ürün gruplarında ya bilfiil faaliyet göstermekte ya da bu pazarların hepsinde birden üretim ve dağıtım yapabilecek kapasiteye sahip bulunmaktadır. Yine alt pazar olarak sayılan ürün grupları gerek kullanım amacı gerekse de tüketici talebi bakımından birbirlerine büyük ölçüde bağımlı ve birbirlerini tamamlar niteliktedirler.

İlgili ürün pazarı elektrik dağıtım ürünleri, iletişim ve kontrol komponentleri ve bina sistemlerinden oluşan elektrik dağıtım ekipmanları pazarıdır. Bir başka deyişle söz konusu olan bir binadaki elektrik tesisatının bütünüdür. Bu bakımdan ilgili ürün pazarı "*elektrik dağıtım ekipmanları pazarı*" olarak belirlenmiştir.

H.1.2. Coğrafi Pazar: İlgili ürün pazarına konu ürünlerin Türkiye genelinde satımının mümkün olması ve pazar farklılaşması yaratacak faktörlerin bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*" olarak kabul edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirime konu işlem, dünya çapında genel olarak elektrik sektöründe faaliyet gösteren Legrand'ın tüm hisselerinin Schneider tarafından devralınmasıdır. Devralma işlemi gerçekleştiren taraflar Fransız uyruklu teşebbüslerdir. Ancak, işleme taraf olan teşebbüslerden Schneider'ın, hisselerinin tümüne sahip olduğu ve Türkiye'de faaliyet gösteren iki iştiraki bulunmaktadır. Bunlar; Schneider'ın doğrudan kontrol ettiği Schneider Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Schneider'in dolaylı olarak, %...%... iştiraki Lexel A.Ş. vasıtası ile kontrol ettiği Metesan Lexel Elektrik Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. adlı şirketlerdir. Schneider'ın ayrıca Elektrik Teczizatı İmalatı Tesisatı A.Ş.'de de %...%... 'luk bir azınlık hissesi vardır. Devralınan Legrand'ın ise hisselerinin tümüne sahip olduğu ve Türkiye'de faaliyet gösteren iki iştiraki bulunmaktadır. Bunlar; Bufer Elektrik Sanayi A.Ş. ve Eltaş Elektrik Malzemeleri Sanayi ve Pazarlama A.Ş.'dir. Legrand söz konusu şirketlere, %...%... iştiraki olan E.E.I. Electric BV. vasıtası ile dolaylı olarak iştirak etmektedir. Dolayısıyla, Schneider ve Legrand'ın iştirakleri vasıtasıyla Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisindeki bir piyasada faaliyet göstermeleri nedeniyle söz konusu işlem, 4054 sayılı Kanun'un 2. maddesi gereğince anılan Kanun kapsamındadır.

Bildirime konu işlemle Schneider, Legrand'ın kontrolünü devralacaktır. İşlem sonucunda Schneider'in unvanı Schneider Legrand S.A. şeklinde değişecektir. Bu nedenle söz konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendi uyarınca bir "devralma" işlemidir.

Bildirim formunda tarafların faaliyet gösterdiği ilgili pazar, alt pazarlarına ayrılarak sunulmakta, ciro ve pazar payına ilişkin bilgiler de aynı sistematik içinde verilmektedir. Buna göre Schneider'in ve Legrand'ın her ikisinin birden faaliyet gösterdiği üç alt pazardaki pazar payları sırasıyla 'Alçak Gerilimli Dağıtım Panoları' alt pazarı için %...% ve %...%, 'Alçak Gerilimli Bitiş Panoları' alt pazarı için %...% ve %...% ve 'Kablolu Cihaz ve Sistemleri' alt pazarı için %...% ve %...% olarak belirtilmiştir. Ayrıca sayılan ilk alt pazarda Schneider pazar ikincisi, Legrand ise pazar üçüncüsüdür. Diğer iki alt pazarda ise Legrand pazar ikincisi ve Schneider ise pazar üçüncüsüdür.

Legrand'ın faaliyet göstermeyip yalnızca Schneider'in faaliyette bulunduğu Endüstriyel ürünler ve Orta Gerilim ürünleri alt pazarlarında ise Schneider sırasıyla %...% ve %...% payla pazar ikincisidir. Öte yandan Schneider'in faaliyet göstermeyip yalnızca Legrand'ın faaliyette bulunduğu Şalt Malzemeleri alt pazarında Legrand %...% ile pazar lideridir.

Görüldüğü üzere tarafların toplam pazar payı, alt pazarlar için ayrı ayrı gözönüne alındığında kimi alt pazarda 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinin, "birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, Ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." hükmü ile öngörülen %25'lik pazar payı eşiğini aşmakta, kimi alt pazarlarda se bu eşiği aşmasa bile aynı eşiğe yaklaşmaktadır.

Öte yandan yukarıda ilgili pazar 'elektrik dağıtım ekipmanı' pazarı olarak tanımlanmıştır. Nitekim sektörde faaliyet gösteren rakip teşebbüslerin yetkilileriyle yapılan görüşmeler ve piyasa incelemeleri sonucu sektörün yapısı gereği alt pazarlara ayrılmaya müsait olmadığı anlaşılmıştır. Bu bakımdan eldeki veriler ışığında alt pazarlar dikkate alınarak bir değerlendirme yapmak yerine, elektrik dağıtım ekipmanı pazarındaki genel durumu gözönüne almak daha yararlı olacaktır. Nitekim, sektörün yapısı ve tarafların üretim kapasiteleri göz önünde tutulduğunda, tarafların elektrik dağıtım ekipmanı pazarındaki toplam paylarının %25'lik eşiği aşabileceği, bu sebepten devralma işleminin pazar payı eşiği yönünden incelemeye alınmak için yeterli koşullara sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca Bildirim formunda Schneider'in faaliyet gösterdiği alt pazarlardaki toplam cirosunun 2000 yılı rakamlarıyla (.....).-TL (... milyon Euro)'ye ulaştığı ve Legrand'ın alt pazarlardaki toplam cirosunun ise yine 2000 yılı rakamlarıyla (.....).-TL (... milyon Euro)'yi bulduğu ifade edilmiştir. Bu miktar

yukarıda anılan Tebliğ'de öngörülen 25 trilyon TL eşiğini aşmaktadır. Bu durum işlem hakkında Rekabet Kurulu'ndan izin alınmasını gerektirmektedir.

4054 sayılı Kanun'un "Birleşme veya Devralma" başlığı altındaki 7. maddesinde yer alan, "*Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmü gereğince, bir birleşme veya devralmanın yasaklanabilmesi için işlemin, ya hakim durum yaratarak ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirerek ilgili piyasada rekabeti önemli ölçüde azaltması gerekmektedir.

Bildirime konu dosyada yer alan bilgilerden, söz konusu devralma öncesinde pazarda hiçbir firmanın hakim durumda olmadığı, piyasada yerli firmaların yanı sıra çokuluslu firmaların da faaliyet gösterdiği ve bunlar arasında ilgili pazarda önemli ölçüde bir rekabetin var olduğu görülmektedir. Bu durum Raportörlerce gerek tarafların rakibi konumundaki teşebbüsler, gerekse tarafların müşterileri ile yapılan yazışmalar ile de teyid edilmiştir. devralma işlemi sonrasında ise, Schneider'ın pazar payı oranında önemli bir artış meydana gelmeyecektir.

Öte yandan Schneider'ın ilgili pazardaki (...E...) milyon Euro'luk cirosunun (...E...) milyon Euro'luk bölümü endüstriyel ve orta gerilim ürün gruplarından kaynaklanmaktadır. Legrand'ın ise bu alanda faaliyeti bulunmamaktadır. Bu sebepten devralmanın Schneider'ın bu alandaki %...E...lik pazar payını artırması mümkün görünmemektedir.

2000 yılı değerinin (...E...) milyon Euro olarak tahmin edildiği Türkiye alçak gerilim dağıtım panoları pazarında devralma işlemi sonrası ortaya çıkacak Schneider Legrand SA'nın payı %...E... olacaktır. Aynı şirketin, Türkiye pazarı için 2000 yılı değeri (...E...)er milyon Euro olan 'alçak gerilim bitiş panoları' ve 'kablolama sistemleri' pazarlarındaki payları ise sırasıyla %...E... ve %...E... olacaktır. Ancak bu son iki ürün grubunun toplam cirodaki payı düşük düzeyde kalmaktadır. Bu durum devralma işleminin bir hakim durum yaratmasının mümkün olmadığını göstermektedir.

İnceleme konusu devralma işlemiyle Schneider'ın hakim durum yaratma amacında olmadığı, yalnızca kendisinin üretmediği ürün gruplarını portföyüne katmak ve devralmanın getireceği maliyet vb. sinerjik etkilerden yararlanmak istediği anlaşılmaktadır.

Öte yandan Türkiye'ye elektrik dağıtım ekipmanı ithal etmek oldukça kolaydır. İthalatı zorlaştıran önemli bir kanuni veya mevzuata yönelik bir engel bulunmamaktadır. Uyulması gereken yerel teknik şartların mevcudiyetine

rağmen, teknik ve güvenlik şartnamelerindeki farklılıklar ithalata engel teşkil etmemektedir. Özellikle Avrupa Birliği'nde satılabilen elektrik dağıtım ekipmanı, TSE Belgesi dışında herhangi bir ek veya farklı teknik zorunluluk veya sertifikalara uyma şartı olmadan Türkiye'ye ithal edilebilmektedir.

1996 yılından itibaren Türkiye ve Avrupa Birliği arasında gerçekleşen Gümrük Birliği çerçevesinde, Avrupa Birliği sınırları içerisinde üretilmiş elektrik dağıtım ekipmanı gümrük resim ve harcına tabi değildir. Nakliye masrafları da pazara giriş için bir engel oluşturmamaktadır Çünkü söz konusu endüstriyel ürünler çabuk bozulabilir türde ürünler olmayıp, nakliyesi kolaydır. Esasen dünya çapında faaliyet gösteren pek çok elektrik dağıtım ekipmanı üreticisi Türkiye pazarına girmiş ve Türkiye'de dağıtım ağlarını kurmuşlardır. Bu nedenle önemli tedarikçiler Türkiye'ye yaptıkları ithalatı ve Türkiye'deki ürün çeşitlerini kolaylıkla arttırabilmektedirler.

Son beş yılda, bir çok grup mevcut ithalatlarnı veya yerel üretimlerini devam ettirerek Türkiye piyasasında faaliyetlerini yoğunlaştırmışlardır. Aynı süre içerisinde bazı gruplar da devralma yolu ile veya Türkiye'ye ithalata başlayarak bu pazara girmişlerdir.

Bildirime konu işlem sonrasında Schneider, faaliyetlerinin coğrafi kapsamını ve ürün yelpazesini geliştirmek istemektedir. Legrand'ın faaliyetleri de, gerek coğrafi olarak, gerekse ürün yelpazesi açısından Schneider'in faaliyetlerini tamamlayıcı bir karakterdedir. Bildirime konu olan işlemle, her iki şirketin faaliyetleri arasındaki bu bütünleyici etkinin yaratacağı, araştırma-geliştirme, üretim ve pazarlama alanlarındaki sinerjilerden fayda sağlanması amaçlanmaktadır. Bunun sonucunda tüketiciler, ortaya çıkacak teknik ve ekonomik gelişmelerden yararlanacaktır.

Yukarıda yer alan bilgilerden, ilgili ürün pazarının rekabetçi bir yapıya sahip olması, pazara giriş engellerin olmayışı ve pazarın dinamik olması gibi nedenlerle, bildirim konu devralma işlemi sonucunda ilgili ürün pazarında hakim durum yaratılmayacağı gibi hakim durumu güçlendirici bir etkinin de bulunmayacağı anlaşılmıştır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yapılan değerlendirmeler ve tespitler doğrultusunda,

1. Türkiye'de bağlı şirketleri vasıtasıyla elektrik dağıtım ekipmanları pazarında faaliyet gösteren Legrand SA'nın tüm hisselerinin Schneider Electric SA tarafından devralınması işleminin, tarafların sahip olduğu toplam pazar payları ve ciroları yönüyle 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğuna,

2. bu işlem sonucunda, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde, ilgili ürün pazarlarında hakim durum yaratılması veya

01-48/486-121

mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle bildirim konusu devralma işlemine izin verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.